

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KARAR VERMEDE ÖZSAYGI DÜZEYİ VE KARAR VERME STİLLERİNİN İNCELENMESİ*

A. Halim ULAŞ**

Cevdet EPÇAÇAN****

Cahit EPÇAÇAN**

Büşra KOÇAK*****

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stillerinin incelenmesidir. Bu amaçla tarama modelinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise bu evren içinden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 343 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Melbourne Karar Verme Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 16.0 paket programından faydalanılarak KolmogorovSmirnov Normallik Testi, Mann Whitney U, Kruskal Wallis ve Spearman Korelasyon Testi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda öğretmen adaylarının karar vermede öz saygı düzeylerinin yüksek olduğu, dikkatli karar verme stilleri puanının diğer karar verme stillerinden yüksek olduğu, cinsiyet, sınıf, ailenin gelir düzeyi, ailenin yaşadığı yer, aile yapısı, anne-babanın eğitim durumu ve anne-babanın iş durumu değişkenlerine göre $p < 0,05$ düzeyinde genelde farklılaşmadığı; aylık kişisel gider değişkeninin karar vermede özsaygı düzeyleri üzerinde anlamlı farklılık oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile dikkatli karar verme stili arasında pozitif orta düzeyde; kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stilleri ile negatif yönlü orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, karar verme, özsaygı, karar verme stili

---

*Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü, El-mek: ahalimulas@hotmail.com

**** Yrd. Doç. Dr. Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümü, El-mek: epcacan@gmail.com

** Doç. Dr. Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü, El-mek: epcacan@hotmail.com

***** Arş. Gör. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi.

EXAMINING SELF-RESPECT LEVEL OF PRE-SERVICE TEACHERS IN DECISION-MAKING AND THEIR DECISION- MAKING MODES

STRUCTURED ABSTRACT

1. Introduction

Throughout their lives, individuals face many issues regarding undetermination and need to make a choice. In addition to providing a solution for the existence of a problem, this choice is made in order to make a selection between two or more options, or to make predictions for the future. At the end of the process, individuals are to choose the most accurate and harmless option in their way (Kökdemir, 2003). This choosing process is named as “decision making”. There are many definitions for “decision making” in literature. Kalaycı (2001) defines it as the process of choosing one of the alternatives in the flow of events forcing individuals to decide. Köse (2002) defines it as choosing the option seen as the most appropriate among the possible alternatives depending on the potential and the circumstances on hand in order to reach a goal and Kuzgun (2006), defines it as heading for one of the options when there are more than one roads leading to an object thought to meet a need.

2, The Goal of the Study

This study aims to examine the self-respect level of primary pre-service teachers in decision-making and their decision-making styles with regards to variable factors. With this aim, the following problem cases are answered:

1. What are the self-respect level of pre-service teachers in decision-making and their decision-making styles?

1.1. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “sex” factor?

1.2. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “class” factor?

1.3. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “monthly personal expenses” factor?

1.4. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “income level of the family” factor?

1.5. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “the family’s place of residence” factor?

1.6. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “family structure” factor?

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

1.7. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “parents’ level of education” factor?

1.8. Do the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles considerably change based on “parents’ job status” factor?

2. Is there a relationship between the self-respect level of pre-service teachers and their decision-making styles?

3. Methodology

3.1. Style of the Study

The survey style was used in this study.

3.2. Participants

The population of this study consists of 600 pre-service teachers studying elementary education at Education Faculty of Ağrı İbrahim Çeçen University in 2013-2014 school year. The samples of the study consist of 300 pre-service teachers attending the research voluntarily. However, when incompletely coded data are eliminated. The number of evaluated pre-service teachers is decreased to 343.

3.3. Data Collection Tools

4. Discussion and Conclusion

It was seen that the self-respect level of participant pre-service teachers in decision-making was generally high. It was seen that pre-service teachers attending the study mostly preferred “careful decision-making style” among decision-making styles. The self-respect levels of participant pre-service teachers in decision-making and their careful, delaying and alarmed decision making styles do not considerably change based on “sex” factor. Nevertheless, the averages of male students are more than those of female students in avoidant decision making style. Namely, it can be said that sex factor do not generally affect decision making levels and styles of the students. Avşaroğlu (2007) determined in his study that there was not a considerable difference between the sex factor and the self-respect levels in decision-making. Besides, Deniz (2002), Köse (2002), Sinangil (1992) and Taşdelen (2002) reached similar results. This result can be explained with female students’ ability to improve their self-confidence level in decision making, say what they think, realize their desire for being independent more easily especially in the university atmosphere while making a decision as much as male students do. However, Taşgit (2012), Candangil and Ceyhan (2006) reached in their researches that the self-respect levels of male students in decision making were higher than those of female students.

Additionally, Taşgit (2012) found in his study that levels of careful and alarmed decision making did not considerably change based on sex factor. However, he determined that there was a considerable difference in the levels of delaying and avoidant decision making. These results can be interpreted as university students’ avoidance of being hasty and slack while taking a step in decision making and their awareness about

---

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

their responsibilities. In the research by Titrek, Konak and Titrek (2013), the points that participants took for the careful decision making style considerably differentiated based on “sex”. It was seen that male participants had higher points than female participants. Similarly, female participants’ points regarding the avoidant decision making aspect were considerably different from those of male ones. Based on sex factor, there could not be found a reasonable difference for delaying and alarmed aspects in decision making. The self-respect levels of participant pre-service teachers in decision-making and their decision-making styles, except the avoidant and delaying ones, do not considerably change based on “class” factor. Taşgıt (2012) determined in his study that there was not reasonable differentiation between the self-respect level of decision making based on class factor and careful decision making levels. However, it was seen in the same research that there was considerable differentiation in the 3rd graders between avoidant and delaying decision making styles based on “class” factor. According to Avşaroğlu and Üre (2007); while the self-respect point averages of university students in decision making considerably changed based on the factor “class they study in”, it was determined that their decision making style point averages were not considerably different

It is seen that the self-respect level of pre-service teachers in decision making considerably changes based on “personal expenses” factor. Besides, only the alarmed decision making style among decision making styles considerably changes based on personal expenses factor because $p < 0,05$. Considering this fact, personal monthly expenses of university students are determinant in their decision making process. The self-respect levels of pre-service teachers in decision making and their decision making styles do not considerably change based on parents’ level of income. It can be said based on this result that the level of income is not determinant in the self-respect in decision making and decision making styles. The self-respect level of participant pre-service teachers in decision-making and their decision making styles do not considerably change based on “the family’s place of residence” factor. Moreover, Avşaroğlu and Üre (2007) reached the result that university students’ self-respect level in decision-making and their average points of decision-making styles do not considerably change based on the factor “place where they spent most of their time. Based on this result, it can be said that the settlement factor is not determinant in the self-respect in decision-making and decision-making styles.

The self-respect level of participant pre-service teachers in decision-making and their decision making styles do not considerably change based on family structure factor. It can be said based on this result that individuals’ family structure is not determinant in the self-respect in decision-making and decision-making styles. The self-respect level of participant pre-service teachers in decision-making and their decision making styles do not considerably change based on parents’ level of education factor. Moreover, Taşgıt (2012) reached the result in his study that mother’s level of education did not create considerable difference in the self-respect in decision-making and decision-making styles. Nevertheless, it was seen in the same study that father’s level of education created considerable difference in the self-respect level in

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

decision-making. It was seen that the self-respect level of participant pre-service teachers in decision-making and their decision making styles did not considerably change based on parents' job status factor. Only in delaying decision making style, it was seen that there occurred a reasonable difference based on father's job status factor. Based on this finding, it can be said that parents' job status is not determinant in the self-respect levels and styles in decision making. Finally, it was seen in the study in which the self-respect level of participant pre-service teachers in decision-making and their decision making styles were compared that there was a positive and moderately reasonable connection between pre-service teachers' self-respect levels in decision making and the careful decision making levels of theirs. It was also seen that there was a negative and moderately reasonable connection between pre-service teachers' self-respect levels in decision making and delaying, avoidant and alarmed decision making styles. Based on this result, it can be said that with the increment of the self-respect levels of pre-service teachers in decision making, while their levels of careful decision making style usage is increasing, their levels of delaying, avoidant and alarmed decision making styles usage is decreasing.

In conclusion, the result that being provided support in terms of finance is important for the increment of the self-respect level of pre-service teachers in decision making can be achieved. It was seen that other factors regarding the study are also determinant in the self-respect levels and decision making styles; but they do not create a significant difference. It is taught that similar studies conducted in different universities and departments will let us reach more determinant findings in the self-respect level in decision making and decision making style usage. Besides, it should not be ignored that raising high self-respect level pre-service teachers who can carefully make their own decisions can be determinant in the self-respect levels and decision making styles of the next generation.

Key Words: Pre-service teacher, decision-making, self-respect, decision-making style

1.Giriş

Bireyler hayatları boyunca birçok belirsizlik durumuyla karşı karşıya kalır ve bir seçim yapması gerekir. Bu seçim bir problemin varlığına çözüm bulma olduğu gibi, iki ya da ikiden fazla seçenek arasında bir seçim yapmak ya da geleceğe dönük tahminlerde bulunmak için gerçekleşebilir. Süreç sonunda kişiler kendilerince en doğru ve zararsız tercihi seçmek durumundadır (Kökdemir, 2003). Bu seçim yapma işlemi "karar verme" olarak adlandırılır.

Literatürde karar verme ile ilgili birçok tanım yapılmıştır. Kalaycı (2001) bireyleri karar almaya zorlayan olayların akışında, alternatiflerden birini seçme süreci; Köse (2002) bir amaca ulaşabilmek için eldeki olanak ve koşullara göre mümkün olabilecek ihtimallerden en uygun görünenin seçilmesi; Kuzgun (2006) ise bir ihtiyacı karşılayacağı düşünülen bir objeye götürecek birden fazla yol olduğunda, seçeneklerden birine yönelik olarak tanımlar.

Karar verme ahlaki gelişimin bir evresi olarak kabul edilir ve bireyler ilk evrelerde kararlarını dış baskılar ve olgunlaşmamış kişisel istekler doğrultusunda verirken sonraki evrelerde ise kararın nedenleri kanunlar, ilkeler ve yasalardır (Bilgin, 1995).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Janis ve Mann (1977) karar verme sürecinde birbirini izleyen bir dizi işlemin yer aldığı ve yeterli bir kararın bu işlemler sonucunda ortaya çıktığını belirtir. Bunlar: Problemi tanımlama, seçenekler oluşturma, seçeneklerin olası sonuçlarını gözden geçirme, seçenekleri daha iyi değerlendirebilmek için veri toplama, elde edilen verileri değerlendirme, uygun olan seçeneği belirleme, gerekli planları yaparak verilen kararı uygulamaya koyma ve sonucu değerlendirmedir (Mitchel ve Krumboltz, 1984'den akt. Güçray, 2001).

Kuzgun'a göre (2000) bireyin karar verebilmesi için karar verme ihtiyacını ortaya çıkaran bir güçlüğün varlığı ve bu güçlüğün birey tarafından hissedilmesi, güçlüğü giderecek birden fazla seçeneğin bulunması ve bireyin seçeneklerden birine yönelme özgürlüğüne sahip olması gerekmektedir.

Karar verme davranışının hem duyuşsal hem bilişsel özelliklerden etkilendiği (Alver, 2005) göz önünde bulundurulduğunda etkili ve doğru karar verme bir beceri olarak da kabul edilebilmektedir. Karar verme becerisi, kişilerin bilgilerini, yeteneklerini, deneyimlerini, görgülerini sorunların çözümünde etkin bir biçimde kullanabilmedir (Arın, 2006). Bireyin karar verilmesi gereken durumu değerlendirmesi, mevcut seçenekleri ve bu seçeneklerin sonuçlarını incelemesi ve değerlendirmenin sonucu olarak istediği seçime yönelmesindeki başarısı beceri olarak kabul edilebilir. Karar verme becerisi, genç insanların önceliklerini kurgulamalarını, bu kurguları gerçekleştirmek için stratejiler geliştirmelerini ve düşünce ile eylem arasında gerekli olan ilişkileri kurmalarını sağlar (Ellis, 2007'den Akt. Çakmakçı ve Özabacı, 2013).

Karar verme sürecinde bireyler birtakım farklı stratejilerden faydalanabilmektedir. Karar verme sürecinde gösterilen çabaya ve etkililiğine göre stratejiler farklılık gösterebilmektedir. Ersever'e göre (1996) karar verme durumu bir çatışmayı da beraberinde getirdiğinden, çatışma durumuyla yüzleşmeyi ya da çatışma durumundan kaçınmayı içermektedir. Karar verme durumunda kullanılan stratejiler daha önceden planlanarak uygulanabildiği gibi, karar verme durumuyla yüzleşildiği anda da belirlenebilmektedir. Bazı stratejilerin birbiriyle bileşik olarak kullanılması da mümkündür (Arın, 2006).

Dinklage (1996) tarafından belirlenen bazı farklı karar verme stilleri şunlardır (Dinklage, 1996'dan akt. Kesici, 2002).

1. İçtepisel karar vericiler seçenekler üzerinde yeterince düşünülmeden, içten geldiği gibi karar verir.
2. Kaderci karar vericiler karar vermedeki kararlılıklarını çevresel olay veya koşullara ya da kaderlerine bırakırlar.
3. Boyun eğici karar vericiler kararlarını verirken diğer kişilerin planları ile hareket etmek isterler.
4. Erteleyici karar vericiler problemle ilgili yaklaşma biçimini ve düşüncelerini erteler.
5. Kararsız karar vericiler verdiği kararı değiştirmek ister ve hiçbir karardan memnun olmaz.
6. Mantıklı karar vericiler biliş ve duygu arasında bazı dengelemeler ile akılcı bir yaklaşımı temel alırlar.
7. Donup kalarak karar vericiler kararın sorumluluğunu kabul ederler, fakat karara yaklaşma güçleri çok fazla olmaz.
8. Gerçekten kaçan karar vericiler bir karardan kaçınır ya da bir cevap vermede araştırmadan sapar.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

9. Riske girmek istemeyen karar vericiler risk düzeyi en düşük olanların kavranması ile alternatifleri sürekli olarak eleyerek hareket ederler.
10. Bağımsız karar vericiler karar verirken kimseden etkilenmezler.
11. Bağımlı karar vericiler karar verirken, başkalarının önerilerine önem verir ve başkalarının doğruyu bileceğine inanır.
12. Aceleci karar vericiler problemin çözümü ile ilgili yeterli süre varken, değerlendirme yapmadan hemen karar verir ve daha iyi çözümleri atlar.

Kuzgun (2003) ise dört temel karar verme stratejisinden bahseder:

1. Birey kendi istekleri doğrultusunda karar veriyor ise bağımsız karar verme stratejisini kullanmaktadır.
2. Birey karar verirken akılcı seçenekler üzerinden hareket ederek eldeki mevcut seçeneklerin olumlu ve olumsuz özelliklerini de göz önünde bulundurarak karar veriyor ise mantıklı karar verme stratejisini kullanmaktadır.
3. Birey eldeki mevcut seçenekleri değerlendirmeden ani ve aceleci kararlar veriyor ise içtepisel karar verme stratejisini kullanmaktadır.
4. Birey verdiği karardan dolayı tereddüt ediyor ya da istikrarsızlık yaşıyor ise kararsızlık stratejisini kullanmaktadır (Ersever, 1996).

Deniz'e göre (2004) ise bireyler dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerini kullanırlar. Dikkatli karar verme stilinde bireyler, karar vermeden önce bilgiyi özenle arar ve alternatifleri de dikkatlice değerlendirdikten sonra seçim yapar. Kaçınan karar vermede bireyler, kararları başkalarına bırakma eğilimindedir. Erteleyici karar vermede bireyler, kararları geçerli bir neden olmaksızın sürekli ertelemeye çalışır. Panik karar vermede ise bireyler karar verme sürecinde kendilerini baskı altında hisseder ve düşüncesiz davranışlar sergileyip acele karar verirler (Deniz, 2004; Taşgit, 2012).

1.1. Çalışmanın Önemi

Bir milletin en büyük kaynağını oluşturan insan unsurunu yetiştirecek olan eğitim ve öğretim müesseselerinin bu görevlerini iyi yapabilmeleri, her şeyden önce iyi yetişmiş, mesleğini seven bir öğretim kadrosu ile mümkündür (Demirkol, 2012). Öğretmenler toplumların geleceği olan öğrencileri şekillendirdiğinden öğretmenlik toplum için son derece önemli bir meslektir. Öğretmenin sınıf içindeki her türlü hâl ve hareketleri öğrencilere model oluşturmakta, onların gelecekte nasıl bireyler olacaklarına yön vermektedir (Bozkırlı ve Er, 2011). Okulların temel amacı akademik açıdan başarılı bireyler yetiştirmenin yanında bireylere temel değerleri de kazandırmaktır (Çelikkaya, 2013). Bu nedenle öğretmenlerin her açıdan tam donanımlı bir şekilde yetişmeleri gerekir. 2004-2005 eğitim öğretim yılında pilot uygulaması yapılan ve bir sonraki yıl tüm Türkiye genelinde uygulamaya konulan ve bugün de uygulamada olan ilköğretim programında birinci kademe öğrencilere kazandırılması hedeflenen eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma-sorgulama, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerileri gibi temel becerilerin (MEB, 2007) yanı sıra Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, karar verme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, metinler arası okuma, kişisel ve sosyal değerlere önem verme (MEB, 2005) gibi beceriler de bulunmaktadır. Bu çalışmada da öğrencilere

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

bu becerileri kazandırmada rehberlik edecek olan sınıf öğretmeni adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stillerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

1.2.Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada sınıf öğretmeni adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla aşağıdaki problem durumlarına cevap verilmeye çalışılmıştır:

1. Öğretmen adaylarının karar verme özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri nedir?
  - 1.1.Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.2.Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.3.Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri aylık kişisel gider değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.4.Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri ailenin gelir düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.5.Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri ailenin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.6. Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri aile yapısı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.7.Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri anne babanın eğitim durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
  - 1.8. Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri anne ve babanın iş durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
2. Öğretmen adaylarının karar verme özsaygıları ile karar verme stilleri arasında ilişki var mıdır?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelinde geniş gruplar içeren evrenden seçilen örneklem üzerinde var olan bir durumun olduğu şekliyle incelenmesi amaçlanır ve gruba herhangi bir şekilde müdahale edilmez, herhangi bir değiştirme etkileme çabası gösterilemez (Karasar, 1999).

2.2.Araştırma Grubu

Bu araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim- öğretim yılında Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 600 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Örneklemi ise bu çalışmaya gönüllü olarak katılan 350 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Ancak eksik kodlanan veriler ayıklanmış ve değerlendirmeye alınan öğretmen adayı sayısı 343'e düşürülmüştür

Tablo 2.1. Çalışmaya Katılan Öğretmen Adaylarına Ait Sosyo-Demografik Değişkenler

Değişkenler	N	%
Cinsiyet		
Kız	163	47,5
Erkek	180	52,5
Sınıf		
1.Sınıf	91	26,5
2.Sınıf	77	22,4
3.Sınıf	98	28,6
4.Sınıf	77	22,4
Aylık kişisel harcamalar		
500 lira ve altı	274	79,9
501 lira ve üzeri	69	20,1
Ailenin aylık geliri		
500 lira ve altı	60	17,5
501-1250 lira	157	45,8
1251-2000 lira	84	24,5
2001 lira ve üzeri	42	12,2
Ailenin yaşadığı yer		
Köy	97	28,3
İlçe	112	32,7
Şehir	87	25,4
Büyükşehir	47	13,7
Ailenin yapısı		
Çekirdek aile	222	64,7
Geniş aile	107	31,2
Anne baba ayrı /vefat etmiş	14	4,1
Babanın eğitim durumu		
Okuryazar değil	47	13,7
İlkokul	165	48,1
Ortaokul	52	15,2
Lise	50	14,6
Üniversite	29	8,5
Annenin eğitim durumu		
Okuryazar değil	166	48,4
Okuryazar	177	51,6
Babanın mesleği		
Çalışmıyor	73	21,3
İşçi	63	18,4
Memur	43	12,5
Serbest	11	3,2
Emekli	53	15,5
Annenin mesleği		
Çalışmıyor	335	97,7
Çalışıyor /emekli	8	2,3
Toplam	343	100,0

Tablo 2.1’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının %47,5’i kız, %52,5’i ise erkektir. Öğretmen adaylarının %26,5’i 1.sınıf, %22,4’ü 2.sınıf, %28,6’sı 3.sınıf ve % 22,4’ü 4. sınıf öğrencisidir. Öğretmen adaylarının %79,9’unun aylık kişisel harcamaları 500 lira ve altındayken %20,1’inin ise 501 lira ve üzerindedir. Öğretmen adaylarının ailelerinin %17,5’inin

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

aylık geliri 500 lira ve aşağısı, %45,8'inin aylık geliri 501 ile 1250 lira arası, %24,5'inin aylık geliri 1251 ile 2000 lira arasında, %12,2'sinin aylık geliri ise 2001 lira ve üzeridir. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının ailelerinin %28,3'ü köy, %32,7'si ilçe, %25,4'ü şehir ve %13,7'si büyükşehirde yaşamaktadır. Öğretmen adaylarının ailelerinin %64,7'si çekirdek, %31,2'si geniş ailedir. Öğretmen adaylarının %4,1'inin ise anne babası ayrı ya da vefat etmiştir. Öğretmen adaylarının babalarının eğitim durumlarına bakıldığında ise %13,7'si okuryazar değildir. %48,1'i ilkokul, %15,2'si ortaokul, %14,6'sı lise ve %8,5'i üniversite mezunudur. Öğretmen adaylarının annelerinin eğitim durumuna bakıldığında ise %48,4'ü okuryazar değil, %51,6'sı ise okuryazardır. Öğretmen adaylarının babalarının meslek durumu incelendiğinde %21,3'ü çalışmamakta, %18,4'ü işçi, %12,5'i memur, %32,4'ü serbest meslek sahibi ve %15,5'i emeklidir. Öğretmen adaylarının annelerinin meslek durumu incelendiğinde %97,7'si çalışmamakta, %2,3'ü ise çalışmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

2.3.1. Kişisel bilgi formu: Bu araştırmada öğretmen adaylarının sosyo-ekonomik durumlarını tespit etmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarına karar verme becerisi ile ilgili olduğu daha önceki çalışmalarda da tespit edilen cinsiyet, sınıf düzeyi, aylık kişisel gider miktarı, ailenin gelir düzeyi, ailenin yerleşim yeri, aile yapısı ve anne-babanın eğitim durumu ve anne-babanın iş durumuna yönelik sorular sorulmuştur

2.3.2. Melbourne Karar Verme Ölçeği (Melbourne Decision Making Questionary): Mann ve Diğ. (1998), tarafından geliştirilmiş olan Melbourne Karar Verme Ölçeğini, (Melbourne Decision Making Questionary) Türkçeye uyarlayarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını Deniz (2004) yapmıştır.

Melbourne Karar Verme Ölçeği iki kısma ayrılmaktadır. I. Kısımda karar vermede özsayıyı (kendine güven) belirlemeyi amaçlamaktadır. Altı maddeden oluşmakta ve 1, 3, 5. maddeler düz; 2, 4, 6. maddeler ise ters kodlanmaktadır. Puanlama; maddelere verilen "Doğru" yanıtı 2 puan, "Bazen Doğru" yanıtı 1 puan, "Doğru Değil" yanıtı 0 puan şeklinde yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 12'dir. Yüksek puanlar karar vermede özsayıyının yüksek olduğunun göstergesidir. II. kısım 22 maddeden oluşmakta ve karar verme stillerini ölçmektedir. Dikkatli Karar Verme Stili, Kaçınan Karar Verme Stili, Erteleyici Karar Verme Stili ve Panik Karar Verme Stili olmak üzere dört faktörü bulunmaktadır (Taşgit, 2012).

2.4. Uygulama

Araştırmacılar tarafından çoğaltılan form ve ölçekler dersin hocasından izin alınarak ders saatlerinin ilk ya da son 20 dakikasında 1, 2, 3 ve 4. sınıfların örgün ve ikinci öğretim gruplarında uygulanmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 16.0 programından faydalanılmış, öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ile karar verme stilleri çeşitli değişkenlere göre test edilmeden önce puanların normal dağılım özelliği taşıyıp taşımadıkları Kolmogorov-Smirnov testi ile tespit edilmiştir. Dağılımların normal dağılıma uygun olmadığı görülmüş ve nonparametrik testlerden Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis testi ve Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi (Spearman testi) kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2012). Verilerin anlamlılığı $p < 0.05$ düzeyinde sınanmış ve sonuçlar araştırmanın amaçlarına uygun olarak tablolar halinde sunulmuştur

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

3.Bulgular

3.1.“Öğretmen adaylarının karar verme özsayı düzeyleri ve karar verme stillerine göre puan dağılımları nasıldır?” Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 3.1’de öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stillerine ait istatistiki sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 3.1. Öğretmen Adaylarının Karar Vermede Özsayı Düzeyleri ve Karar Verme Stillерine Ait İstatistiki Sonuçlar

	Karar vermede özsayı	Dikkatli karar verme stili	Kaçınan karar verme stili	Erteleyici karar verme stili	Panik karar verme stili
Ortalama	9,05	9,43	4,19	4,12	4,78
Stand. Sapma	2,128	2,232	2,525	2,131	2,052
Minimum	1,00	,00	,00	,00	,00
Maximum	12,00	12,00	12,00	10,00	10,00

Tablo 3.1’de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar verme stilleri arasında en yüksek ortalama puanı dikkatli karar verme stili için aldıkları görülmektedir. Karar vermede özsayı puanlarının frekans ve yüzde değerleri Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2. Karar Vermede Özsayı Puanlarının Frekans ve Yüzde Değerleri

Karar Vermede Özsayı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	2	,6
2	2	,6
3	3	,9
4	8	2,3
5	9	2,6
6	15	4,4
7	24	7,0
8	44	12,8
9	84	24,5
10	57	16,6
11	63	18,4
12	32	9,3
Toplam	343	100,0

Tablo 3.2’de karar vermede özsayı düzeylerinin frekans dağılımı incelendiğinde 9 puan ve üzerinde puan alanların oranının tüm katılımcıların %68,8’i olduğu görülmektedir.

3.1.1.“Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanları incelenirken puanların

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

normal dağılıp dağılmadığını görmek için tek örneklem KolmogorovSmirnov testi yapılmıştır. Tablo 3.3'te test sonuçları görülmektedir.

Tablo 3.3. Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Tek Örneklem KolmogorovSmirnov Testi

	Karar vermede özsayı	Dikkatli karar verme stili	Kaçınan karar verme stili	Erteleyici karar verme stili	Panik karar verme stili
N	343	343	343	343	343
Normal Parametreler					
Ortalama	9,05	9,43	4,19	4,12	4,78
Std.Sapma	2,128	2,232	2,525	2,131	2,052
Kolmogorov-Smirnov Z	,178	,162	,104	,097	,140
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000

Tablo 3.3'te görüldüğü gibi karar vermede özsayı ve karar verme stilleri puanları $p < 0,05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı ve karar verme stillerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta olup olmadığına dair ortalama puanlarına ait U Testi sonuçları Tablo 3.3'te görülmektedir.

Tablo 3.4. Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri U Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Karar vermede özsayı	Kız	163	164,60	26830,00	13464,000	-1,334	,182
	Erkek	180	178,70	32166,00			
Dikkatli karar verme stili	Kız	163	169,05	27555,50	14189,500	-531	,596
	Erkek	180	174,67	31440,50			
Kaçınan karar verme stili	Kız	163	158,55	25843,50	12477,500	-2,407	,016
	Erkek	180	184,18	33152,50			
Erteleyici karar verme stili	Kız	163	163,58	26664,00	13298,000	-1,511	,131
	Erkek	180	179,62	32332,00			
Panik karar verme stili	Kız	163	174,67	28470,50	14235,500	-,480	,631
	Erkek	180	169,59	30525,50			
Toplam		343					

Tablo 3.4'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayı, dikkatli karar verme stili, erteleyici karar verme stili ve panik karar verme stili puanları $p > 0,05$ olduğu için cinsiyet değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Ancak kaçınan karar verme stili puanları $p < 0,05$ olduğundan cinsiyet değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmaktadır.

3.1.2. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı ve karar verme stilleri sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı ve karar verme stilleri sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta olup olmadığına dair ortalama puanlarına ait Kruskal Wallis Testi sonuçları Tablo 3.5'te görülmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 3.5. Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri-Sınıf Puanları- Sınıf Değişkeni İçin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
Karar Vermede Özsaygı	1.sınıf	91	176,35	3	7,152	,067
	2.sınıf	77	177,43			
	3.sınıf	98	150,87			
	4.sınıf	77	188,33			
Dikkatli Karar Verme Stili	1.sınıf	91	179,21	3	2,743	,433
	2.sınıf	77	179,45			
	3.sınıf	98	171,20			
	4.sınıf	77	157,04			
Kaçınan karar verme stili	1.sınıf	91	170,98	3	10,075	,018
	2.sınıf	77	172,71			
	3.sınıf	98	193,14			
	4.sınıf	77	145,58			
Erteleyici karar verme stili	1.sınıf	91	153,10	3	9,037	,029
	2.sınıf	77	197,12			
	3.sınıf	98	175,88			
	4.sınıf	77	164,27			
Panik karar verme stili	1.sınıf	91	171,09	3	6,293	,098
	2.sınıf	77	177,11			
	3.sınıf	98	186,32			
	4.sınıf	77	149,73			
Toplam		343				

Tablo 3.5'te görüldüğü gibi öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri, dikkatli karar verme ve panik karar verme düzeyleri sınıf değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir. Ancak kaçınan karar verme ve erteleyici karar verme stilleri sınıf değişkenine göre $p<0,05$ olduğundan anlamlı farklılık göstermektedir.

3.1.3. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri puanları aylık kişisel gider düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri puanlarının aylık kişisel gider düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanlarına ait U Testi sonuçları Tablo 3.6'da görülmektedir.

Tablo 3.6. Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri- Aylık Kişisel Gider Düzeyi Değişkeni İçin U Testi Sonuçları

	Kişisel Aylık Gider	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Karar vermede özsaygı	500 ve altı	274	166,26	45556,00	7881,000	-2,167	,030
	501 ve üzeri	69	194,78	13440,00			
Dikkatli karar verme stili	500 ve altı	274	171,96	47117,00	9442,000	-0,15	,988
	501 ve üzeri	69	172,16	11879,00			
Kaçınan karar verme stili	500 ve altı	274	175,32	48036,50	8544,500	-1,243	,214
	501 ve üzeri	69	158,83	10959,50			
Erteleyici karar verme stili	500 ve altı	274	174,99	47947,00	8634,000	-1,123	,261
	501 ve üzeri	69	160,13	11049,00			
Panik karar verme stili	500 ve altı	274	177,24	48564,00	8017,000	-1,975	,048
	501 ve üzeri	69	151,19	10432,00			
Toplam		343					

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 3.6’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeylerinin kişisel aylık gider değişkenine göre $p<0,05$ olduğundan anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Ayrıca karar verme stillerinden sadece panik karar verme stili kişisel aylık gider değişkenine göre $p<0,05$ olduğu için anlamlı şekilde farklılaşmaktadır.

3.1.4. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı ve karar verme stilleri puanları ailelerinin gelir düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı ve karar verme stilleri puanları ailelerinin gelir düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanlarına ait Kruskal Wallis Testi sonuçları Tablo 3.7’de görülmektedir.

Tablo 3.7. Karar Vermede Özsayıgı ve Karar Verme Stilleri-Ailenin Gelir Düzeyi Değişkeni İçin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Aile Gelir Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
Karar vermede özsayıgı	500 ve altı	60	166,07	3	2,627	,453
	501-1250	157	173,53			
	1251-2000	84	163,48			
	2001 ve üstü	42	191,82			
Dikkatli karar verme stili	500 ve altı	60	145,77	3	7,562	,056
	501-1250	157	171,14			
	1251-2000	84	179,96			
	2001 ve üstü	42	196,77			
Kaçınan karar verme stili	500 ve altı	60	189,07	3	2,873	,412
	501-1250	157	172,72			
	1251-2000	84	162,54			
	2001 ve üstü	42	163,87			
Erteleyici karar verme stili	500 ve altı	60	189,33	3	2,347	,504
	501-1250	157	167,03			
	1251-2000	84	169,08			
	2001 ve üstü	42	171,68			
Panik karar verme stili	500 ve altı	60	179,68	3	6,373	,095
	501-1250	157	180,96			
	1251-2000	84	148,89			
	2001 ve üstü	42	173,74			
Toplam		343				

Tablo 3.7’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları ailelerinin gelir düzeyi değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır.

3.1.5. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları ailelerinin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanlarının ailelerinin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanlarına ait Kruskal Wallis Testi sonuçları Tablo 3.8’de görülmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 3.8. Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri Ailelerin Yaşadığı Yer Değişkeni İçin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Ailelerin Yaşadığı Yer	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
Karak vermede özsaygı	Köy	97	169,03	3	,765	,858
	İlçe	112	172,50			
	Şehir	87	178,66			
	Büyükşehir	47	164,62			
Dikkatli karar verme stili	Köy	97	164,90	3	4,079	,253
	İlçe	112	168,85			
	Şehir	87	169,73			
	Büyükşehir	47	198,36			
Kaçıngan karar verme stili	Köy	97	182,70	3	3,476	,324
	İlçe	112	175,72			
	Şehir	87	156,54			
	Büyükşehir	47	169,67			
Erteleyici karar verme stili	Köy	97	184,10	3	3,143	,370
	İlçe	112	173,92			
	Şehir	87	163,90			
	Büyükşehir	47	157,43			
Panik karar verme stili	Köy	97	176,29	3	,849	,838
	İlçe	112	171,51			
	Şehir	87	173,95			
	Büyükşehir	47	160,70			
Toplam		343				

Tablo 3.8’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları ailelerinin yaşadığı yer değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir.

3.1.6. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları aile yapısı değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri puanlarının aile yapısı değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanlarına ait Kruskal Wallis Testi sonuçları Tablo 3.9’da görülmektedir.

Tablo 3.9. Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri- Aile Yapısı Değişkeni İçin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Ailelerin Yaşadığı Yer	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
Karak vermede özsaygı	Çekirdek aile	222	165,68	2	2,987	,225
	Geniş aile	107	181,67			
	Anne baba ayrı/vefat etmiş	14	198,25			
Dikkatli karar verme stili	Çekirdek aile	222	170,80	2	,094	,954
	Geniş aile	107	174,16			
	Anne baba ayrı/vefat etmiş	14	174,43			
Kaçıngan karar verme stili	Çekirdek aile	222	169,56	2	,721	,697
	Geniş aile	107	178,35			
	Anne baba ayrı/vefat etmiş	14	162,14			
Erteleyici karar verme stili	Çekirdek aile	222	169,48	2	,779	,677
	Geniş aile	107	178,57			
	Anne baba ayrı/vefat etmiş	14	161,71			

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Panik karar verme stili	Çekirdek aile	222	169,98	2	,327	,849
	Geniş aile	107	174,92			
	Anne baba ayrı/vefat etmiş	14	181,71			
Toplam		343				

Tablo 3.9’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları aile yapısı değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir.

3.1.7. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları anne ve babanın eğitim durumu değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanlarının anne ve babanın eğitim durumu değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanlarına ait U testi ve Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 3.10 ve 3.11’de görülmektedir.

Tablo 3.10. Karar Vermede Özsayıgı ve Karar Verme Stilleri- Anne Eğitim Durumu Değişkeni İçin U Testi Sonuçları

	Anne eğitim durumu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Karar vermede özsayıgı	Okuryazar değil	166	172,03	28557,50	14685,500	-,006	,995
	Okuryazar	177	171,97	30438,50			
Dikkatli karar verme stili	Okuryazar değil	166	169,14	28078,00	14217,000	-,523	,601
	Okuryazar	177	174,68	30918,00			
Kaçıngan karar verme stili	Okuryazar değil	166	173,86	28861,00	14382,000	-,339	,735
	Okuryazar	177	170,25	30135,00			
Erteleyici karar verme stili	Okuryazar değil	166	178,27	29592,00	13651,000	-1,144	,253
	Okuryazar	177	166,12	29404,00			
Panik karar verme stili	Okuryazar değil	166	171,44	28458,50	14597,500	-,103	,918
	Okuryazar	177	172,53	30537,50			
Toplam		343					

Tablo 3.10’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayıgı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları annenin eğitim durumu değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir.

Tablo 3.11. Karar Vermede Özsayıgı ve Karar Verme Stilleri Baba Eğitim Durumu Değişkeni İçin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Baba Eğitim Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
Karar vermede özsayıgı	Okuryazar değil	47	164,41	4	1,964	,742
	İlkokul	165	170,17			
	Ortaokul	52	181,21			
	Lise	50	183,12			
Dikkatli karar verme stili	Üniversite	29	159,00	4	6,820	,146
	Okuryazar değil	47	140,71			
	İlkokul	165	173,43			
	Ortaokul	52	187,50			
	Lise	50	183,00			
	Üniversite	29	167,81			

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Kaçınan karar verme stili	Okuryazar değil	47	189,34	4	4,445	,349
	İlkokul	165	175,11			
	Ortaokul	52	171,43			
	Lise	50	148,92			
	Üniversite	29	167,02			
Erteleyici karar verme stili	Okuryazar değil	47	182,15	4	6,910	,141
	İlkokul	165	177,06			
	Ortaokul	52	181,34			
	Lise	50	139,81			
	Üniversite	29	165,52			
Panik karar verme stili	Okuryazar değil	47	174,21	4	3,357	,500
	İlkokul	165	176,38			
	Ortaokul	52	163,33			
	Lise	50	154,22			
	Üniversite	29	189,71			
Toplam		343				

Tablo 3.11’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları babanın eğitim durumu değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir.

3.1.8. “Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları anne ve babanın iş durumu değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri puanlarının anne ve babanın iş durumu değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına dair ortalama puanlarına ait UveKruskal Wallis Testi sonuçları Tablo 3.12 ve Tablo 3.13’te görülmektedir.

Tablo 3.12. Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Anne İş Durumu Değişkeni İçin U Testi Sonuçları

	Anne iş durumu	N	Sıra	Sıra	U	Z	p
			Ortalaması	Toplamı			
Karar vermede özsayı	Çalışmıyor	335	171,15	57335,50	1055,500	-1.042	,298
	Çalışıyor /emekli	8	207,56	1660,50			
Dikkatli karar verme stili	Çalışmıyor	335	172,41	57756,00	1204,000	-497	,619
	Çalışıyor /emekli	8	155,00	1240,00			
Kaçınan karar verme stili	Çalışmıyor	335	173,22	58029,00	931,000	-1,486	,137
	Çalışıyor /emekli	8	120,88	967,00			
Erteleyici karar verme stili	Çalışmıyor	335	173,03	57964,00	996,000	-1,253	,210
	Çalışıyor /emekli	8	129,00	1032,00			
Panik karar verme stili	Çalışmıyor	335	172,70	57856,00	1104,000	-,862	,389
	Çalışıyor /emekli	8	142,50	1140,00			
Toplam		343					

Tablo 3.12’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri puanları annenin iş durumu değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 3.12. Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Baba İş Durumu Değişkeni İçin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Baba İş Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p
Karar vermede özsayı	Çalışmıyor	73	182,80	4	5,561	,234
	İşçi	63	178,60			
	Memur	43	178,40			
	Serbest	111	154,16			
Dikkatli Karar Verme Stili	Emekli	53	181,46	4	6,082	,193
	Çalışmıyor	73	170,59			
	İşçi	63	185,23			
	Memur	43	162,73			
Kaçıngan Karar Verme Stili	Serbest	111	158,82	4	5,847	,211
	Emekli	53	193,35			
	Çalışmıyor	73	175,16			
	İşçi	63	156,65			
Erteleyici Karar Verme Stili	Memur	43	149,30	4	11,913	,018
	Serbest	111	184,23			
	Emekli	53	178,71			
	Çalışmıyor	73	183,49			
Panik Karar Verme Stili	İşçi	63	139,04	4	2,944	,567
	Memur	43	160,12			
	Serbest	111	188,59			
	Emekli	53	170,25			
	Çalışmıyor	73	175,99			
	İşçi	63	156,68			
	Memur	43	162,26			
	Serbest	111	177,01			
	Emekli	53	182,11			
	Toplam	343				

Tablo 3.13'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri puanlarının babanın iş durumu değişkenine göre $p>0,05$ olduğu için anlamlı farklılık göstermemektedir. Ancak erteleyici karar verme stili için babanın iş durumu değişkeni $p<0,05$ olduğundan anlamlı farklılık görülmektedir.

3.2.“Öğretmen adaylarının karar verme özsayıları ve karar verme stilleri arasında ilişki var mıdır?” araştırma sorusuna ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının karar vermede özsayı düzeyleri ve karar verme stilleri puanlarının arasında bir ilişki olup olmadığına dair Spearman Korelasyon testi sonuçları Tablo 3.14'te görülmektedir.

Tablo 3.14.Öğretmen Adaylarının Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Arasındaki Korelasyon Sonuçları

		Dikkatli karar verme stili	Kaçıngan karar verme stili	Erteleyici karar verme stili	Panik karar verme stili	
Spearman'srho	Karar Vermede Özsayı	r	,356**	-,495**	-,302**	-,438**
		p	,000	,000	,000	,000
		N	343	343	343	343

$p<0,01$

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 3.14'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile dikkatli karar verme düzeyleri arasında ($r=,356, p<0,01$) pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile kaçınan karar verme düzeyleri arasında ise ($r=-,495, p<0,01$) negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile erteleyici karar verme düzeyleri arasında ise ($r=-,302, p<0,01$) negatif yönde orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Son olarak öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile panik karar verme düzeyleri arasında da ($r=-,438, p<0,01$) negatif yönde orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

4.Sonuç

Bu çalışmada Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğretim adaylarının cinsiyet, sınıf, aylık kişisel gider, ailenin aylık geliri, ailenin yaşadığı yer, aile yapısı, anne babanın eğitim düzeyi ve anne babanın iş durumu değişkenlerine göre karar vermede özsaygı ve karar verme stillerinin (dikkatli karar verme, kaçınan karar verme, erteleyici karar verme ve panik karar verme stilleri) farklılaşması incelenmiştir.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeylerinin genel olarak yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar verme stillerinden ise daha çok dikkatli karar verme stilini tercih ettikleri görülmüştür.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyi ve dikkatli, erteleyici ve panik karar verme stillerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmüştür. Ancak kaçınan karar verme stilinde erkek öğrencilerin ortalamaları kız öğrencilere göre daha yüksektir. Yani cinsiyet farklılığının öğrencilerin karar verme düzeyini ve stillerini genel olarak etkilemediği söylenebilir. Avşaroğlu da (2007) yapmış olduğu çalışmada, cinsiyet değişkeni ile karar vermede öz saygı düzeyleri arasında anlamlı bir farkın olmadığını tespit etmiştir. Ayrıca Deniz (2002), Köse (2002), Sinangil (1992) ve Taşdelen (2002) de çalışmalarında benzer sonuçlara ulaşmıştır. Bu sonuç kız öğrencilerin de erkekler kadar karar vermelerinde özgüven düzeylerini geliştirmeleri, düşündüklerini söyleyebilmeleri, karar verirken bağımsız olma beklentisini özellikle üniversite ortamında daha rahat gerçekleştirebilmeleri ile açıklanabilir. Ancak Taşgıt (2012), Candangil ve Ceyhan (2006) ise yapmış oldukları çalışmalarında erkek öğrencilerin karar vermede özsaygı düzeylerinin kız öğrencilerden yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Ayrıca Taşgıt (2012) çalışmasında dikkatli karar verme ve panik karar verme düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak erteleyici ve kaçınan karar verme düzeylerinde ise anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuçlara göre üniversite öğrencilerinin karar vermede genel olarak aceleci ve gelişigüzel adımlar atmaktan sakındıkları ve sorumluluklarının farkında olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Titrek, Konak ve Titrek (2013) yaptığı çalışmada katılımcıların dikkatli karar verme stiline yönelik aldıkları puanlar cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür. Benzer şekilde kaçınma boyutuna ilişkin puanlarda ise kadın katılımcıların puanının erkek katılımcıların puanlarından anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür. Karar vermede erteleyici ve panik boyutlarında ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri kaçınan ve erteleyici karar verme stilleri hariç sınıf değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Taşgıt (2012) ise çalışmasında sınıf değişkeni ile karar vermede özsaygı

düzeyleri ile dikkatli karar verme düzeyleri arasında anlamlı farklılaşma olmadığını saptamıştır. Ancak aynı çalışmada kaçınan karar verme stili ve erteleyici karar verme stillerinde sınıf değişkenine göre ve 3.sınıflarda anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Avşaroğlu ve Üre'ye göre (2007) üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı puan ortalamaları, okudukları sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülürken, karar verme stilleri puan ortalamalarının ise anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır.

Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeylerinin kişisel gider değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Ayrıca karar verme stillerinden sadece panik karar verme stiline kişisel aylık gider değişkenine göre $p < 0,05$ olduğu için anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Bu bulgudan hareketle üniversite öğrencilerinin kişisel aylık harcamalarının karar verme süreçlerinde belirleyici olduğu söylenebilir.

Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri ailelerinin gelir düzeyi değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Bu sonuca göre gelir düzeyinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri üzerinde belirleyici olmadığı söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri ailelerin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Avşaroğlu ve Üre (2007) de üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri puan ortalamalarının, öğrencilerin yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yer değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuca göre yerleşim yerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri üzerinde belirleyici olmadığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilleri aile yapısı değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmamaktadır. Bu sonuca göre bireylerin aile yapısının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri üzerinde belirleyici olmadığı söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stillerinin anne ve babanın eğitim durumları değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Taşgit (2012) de çalışmasında annenin eğitim düzeyinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri üzerinde anlamlı fark oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak aynı çalışmada babanın eğitim düzeyinin karar vermede özsaygı düzeyi üzerinde anlamlı fark oluşturduğu görülmüştür.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stillerinin anne ve babanın iş durumları değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Sadece erteleyici karar verme stilinde babanın iş durumu değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu bulgudan hareketle anne ve babanın iş durumunun üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı düzeyleri ve stilleri üzerinde belirleyici olmadığı söylenebilir.

Son olarak çalışmaya katılan öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile karar verme stillerinin karşılaştırıldığı bu çalışmada, öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyleri ile dikkatli karar verme düzeyleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu; erteleyici, kaçınan ve panik karar verme stilleri ile ise negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeylerinin artmasıyla dikkatli karar verme stilini kullanma düzeyleri artarken erteleyici, kaçınan ve panik karar verme stillerini kullanma düzeylerinin azalmakta olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeylerinin artırılmasında maddi anlamda destek görmelerinin önemli olduğu sonucuna ulaşılabilir. Araştırma üzerinde çalışan diğer değişkenlerin de karar vermede özsaygı düzeyi ve karar verme stilleri üzerinde belirleyici olduğu ancak önemli bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Farklı üniversite ve

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

bölümlerde yapılacak benzer çalışmaların karar vermede özsaygı düzeyi ve karar verme stilleri kullanımı konusunda daha belirleyici sonuçlara ulaşılmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca kendi kararlarını dikkatli şekilde verebilen özsaygısı yüksek öğretmen adaylarının yetiştirilmesinin gelecek neslin özsaygı ve karar verme stillerinde belirleyici olabileceği gözardı edilmemelidir.

KAYNAKÇA

- ARIN, A. (2006). Lise Yöneticilerinin Öğretim Liderliği Davranışları İle Kullandıkları Karar Verme Stratejileri ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki Düzeyi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- AVŞAROĞLU, S. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Özsaygı, Karar Verme ve Stresle Başa Çıkma Stillerinin Benlik Saygısı ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- AVŞAROĞLU, S. ; Üre, Ö. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Özsaygı, Karar Verme ve Stresle Başa Çıkma Stillerinin Benlik Saygısı ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18, 85-100.
- BİLGİN, A. (1995). Grup Rehberliğinin ve Grupla Psikolojik Danışmanın, Lise Öğrencilerinin Anne-Babalarından Bağımsız Meslek Kararı Verme Davranışına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- BOZKIRLI, K.Ç; Er, O. (2011). Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kafkas Üniversitesi Örneği). TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-, ISSN:1308-2140, Volume 6/4, Fall 2011, www.turkishstudies.net, DOI Numbe: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.2826>, p. 457-466
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2012). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
- CANDANGİL, S. ; Ceyhan, A. (2006). Denetim Odakları Farklı Lise Öğrencilerinin Bazı Kişisel Özelliklerine Göre Karar Vermede Öz-Saygı ve Stres Düzeyleri. Sosyal Bilimler Dergisi, 2, 71-88.
- ÇAKMAKÇI, E., ; Özabacı, N. (2013). Drama Yolu İle Karar Verme Becerisinin Kazandırılması. Electronic Journal Of Social Sciences, 12(44).
- ÇELİKKAYA, T. (2013). Ortaokulda Doğrudan Kazandırılacak Değerlerin Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi Kitabına Yansıma Düzeyleri. TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-, ISSN:1308-2140, Volume 8/8 2013, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5480> p. 1715-1731
- DEMİRKOL, A.Y. (2012). Öğretmen Adaylarının Psikolojik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma. TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-, ISSN:1308-2140, Volume 7/4 Fall 2012 www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4060>, p. 1441-1451.
- DENİZ, M.E. (2002). Üniversite Öğrencilerinin Karar Verme Stratejileri ve Sosyal Beceri Düzeylerinin Ta-Baskın Ben Durumları ve Bazı Özlük Niteliklerine Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- DENİZ, M.E. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Özsaygı, Karar Verme Stilleri Ve Problem Çözme Yöntemleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. Eğitim Araştırmaları Dergisi, 4(1), 25-35.

- ERSEVER, H.Ö. (1996). Karar Verme Becerileri Kazandırma Programının ve Etkileşim Grubu Deneyiminin Üniversite Öğrencilerinin Karar Verme Stilleri Üzerindeki Etkileri. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- GÜÇRAY, S. S. (2001). Ergenlerde Karar Verme Davranışlarının Özsayı Ve Problem Çözme Becerileri Algısı İle İlişkisi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(8).
- KALAYCI, N. (2001). Sosyal Bilgilerde Problem Çözme ve Uygulamaları. Ankara: Gazi Kitabevi.
- KARASAR, N. (1999). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler. Ankara: Nobel Yayınevi.
- KÖSE, A. (2002). Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet ve Algılanan Sosyo-Ekonomik Düzey Açısından Psikolojik İhtiyaçları ve Karar Verme Stratejilerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KUZGUN, Y. (2000). Meslek Danışmanlığı. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- KUZGUN, Y. (2003). Meslek Rehberliği Ve Danışmanlığına Giriş (Introduction to Occupational Guidance and Counseling). Ankara: Nobel Yay.
- KUZGUN, Y. (2006). Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- MEB. (2005). İlköğretim Türkçe Dersi (1-5 Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu (Eğitim Amacıyla Hazırlanan Taslak Baskı). Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- MEB. (2007). İlköğretim 1-5. Sınıf Programları Tanıtım Kitapçığı. <http://ogm.meb.gov.tr/files/101-5sinifprogramlaritanitimkit.pdf> Adresinden 25 Ocak 2015 Tarihinde Edinilmiştir.
- MITCHELL, L. K. ; KRUMBOLTZ, Y. D. (1984). Research On Human Decision Making: Implications for Career Decision Making and Counseling, Handbook Of Counseling Psychology. Ed: R.W. Lent, S. D. Brown. A Wiley-Inter Science Publication.
- SİNANGİL, H.K. (1992). Yönetici Adaylarında Karar Verme İle Kaygı İlişkileri. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayını. S, 171-177.
- TAŞDELEN, A. (2002). Öğretmen Adaylarının Farklı Psiko-Sosyal Değişkenlere Göre Karar Verme Stilleri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- TAŞGİT, M.S. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- TİTREK, O., KONAK, H. Ve TİTREK, A. (2013). Öğretmen Adaylarının Özbilinç Düzeyleri İle Özsayı ve Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişki. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı II. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları
- YİĞİT, R. (2008). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Depresyon ve Sosyal Beceri Düzeylerinin Benlik Saygısı ve Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

ULAŞ, A. H., EPÇAÇAN, C., EPÇAÇAN, C., KOÇAK, B., Öğretmen Adaylarının Karar Vermede Özsayı Düzeyi ve Karar Verme Stillерinin İncelenmesi, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/3 Winter 2015, p. 1031-1052, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7831>, ANKARA-TURKEY

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

